

Pravila zveze društev

Slavistično društvo Slovenije¹

I. Splošne določbe

1. člen

Zveza društev Slavistično društvo Slovenije (v nadaljnjem besedilu tudi ZSDS) je prostovoljno in neprofitno strokovno združenje, ki povezuje slavistična društva v Republiki Sloveniji, tako da deluje v javnem interesu na področju znanosti, kulture, vzgoje, izobraževanja in sorodnih področjih.

2. člen

Sedež Zveze društev Slavistično društvo Slovenije je v Ljubljani, Aškerčeva 2 (Filozofska fakulteta).

3. člen

Zveza društev Slavistično društvo Slovenije deluje na območju Republike Slovenije.

4. člen

Zveza društev Slavistično društvo Slovenije je pravna oseba, ki nadaljuje delo ter je pravna naslednica Slavističnega društva, ki deluje od 6. januarja 1935.

5. člen

Zveza društev Slavistično društvo Slovenije ima svoj pečat. Pečat je okrogel s premerom dva in pol centimetra; na njem je napis Zveza društev Slavistično društvo Slovenije v Ljubljani.

6. člen

Z Zvezo društev Slavistično društvo Slovenije sodelujejo naslednja pokrajinska slavistična društva (dalje tudi SD): SD Celje, SD Dolenjske, SD Jesenice, SD

Koper, SD Koroške, SD Kranj, SD Ljubljana, SD Maribor, SD Nova Gorica, SD Pomurja in Prlekije, SD Posavje.

ZSDS daje pobudo za ustanavljanje in delovanje strokovnih društev podobnega profila, kot so slavistična društva v okviru Republike Slovenije, v slovenskem zamejstvu in z njimi sodeluje. Deluje že SD Trst—Gorica—Videm.

7. člen

Zveza društev Slavistično društvo Slovenije v prvi vrsti skrbi za povezavo med združenji, ki se ukvarjajo s slovenistiko ali drugimi slavističnimi panogami, in prakso.

ZSDS sodeluje z Ministrstvom za šolstvo in šport, Ministrstvom za znanost in tehnologijo, Ministrstvom za kulturo in z Zavodom Republike Slovenije za šolstvo, z založbami ter z drugimi sorodnimi ustanovami. Pri posameznih akcijah sodeluje tudi z drugimi društvi, ustanovami in upravnimi enotami.

Člani ZSDS ali društvo kot celota se lahko vključuje v ustrezna mednarodna strokovna društva. Prek Slovenskega slavističnega komiteja, ki deluje v okviru ZSDS relativno samostojno, sodeluje z Mednarodnim slavističnim komitejem.

8. člen

Delovanje ZSDS temelji na načelih demokratičnosti in javnosti.

9. člen

ZSDS obvešča o svojem delovanju širšo in ožjo strokovno javnost.

¹ Pravila, ki jih je v prvi različici pripravil dr. France Novak, sprejeta pa so bila na občem zboru v Vrhnikih 4. 10. 1996, je Upravna enota Ljubljana potrdila šele 11. 11. 1997 z odločbo št. jr 026-358/96 in vpisala naše društvo v register društev pod zaporedno številko 347. Do številnih zapletov je prišlo predvsem zato, ker novi zakon o društvih (UL RS 60/1995) izrecno določa, da mora ime društva vsebovati obliko združevanja. V našem primeru mora ime vsebovati termin zveza. Vse naše teze o semantičnih značilnostih stvarnih lastnih imen, ki smo jih dosledno in vztrajno zagovarjali, predstavili tudi predsedniku vlade dr. Janezu Drnovšku ter notranjemu ministru Mirku Bandlju, niso bile sprejete, ker so »upravni organi pri svojem delu predvsem dolžni spoštovati zakone, ki jih tolmačijo po načelih pravnih znanosti. Ob tem seveda dopuščajo, da v konkretnem primeru takšno tolmačenje ni povsem v skladu z znanstvenimi dognanji o semantičnih lastnostih stvarnih lastnih imen.« (Pojasnilo državne sekretarke Ministrstva za notranje zadeve z dne 10. 10. 1997.) Ker je Slavističnemu društvu Slovenije bilo z zakonom zagroženo, da ga izbršejo iz registra društev in mu tako onemogočijo delovanje, je nastalo takšno ime Društva, kot je zapisano in ga je v pogovoru z odgovornimi na upravni enoti oblikovala dr. Breda Pogorelec. Kljub nerodni obliki omogoča uporabo tradicionalnega imena.

1. Ožjo javnost obvešča z

- okrožnicami vsem članom in društvom,
- objavo pomembnejše društvene dokumentacije v društvenem glasilu Jezik in slovstvo in drugih društvenih publikacijah,
- s tem, da so zapisniki vseh organov in arhiv ZSDS dostopni vsem članom slavističnih društev,
- s tem, da so predsedniki ali delegati slavističnih društev in nekaterih ustanov člani upravnega odbora.

2. Širšo javnost obvešča

- s tem, da na svoje občne zборе in strokovna zborovanja vabi novinarje časopisov in RTV in vse, ki se za delo ZSDS dejavno zanimajo; tudi seje drugih organov ZSDS niso zaprte,
- s tem, da v časopisju in preko RTV obvešča javnost o pomembnejših društvenih akcijah.

Za zagotovitev javnosti dela ZSDS je odgovoren predsednik Zveze društev Slavistično društvo Slovenije.

10. člen

Poleg nalog, ki jih ima ZSDS kot društvena organizacija in jih izvaja v skladu z veljavnimi predpisi in v skladu s svojimi cilji, ima še naslednje naloge:

- združevati sloveniste in druge slaviste na podlagi njihovih strokovnih interesov;
- skrbeti za ustrezno družbeno vlogo in ugled slavistike in še posebej slovenistike v slovenski družbi;
- povezovati znanstvene in pedagoško-znanstvene ustanove s prakso;
- v širšem in ožjem okviru pojasnjevati vlogo stroke pri oblikovanju slovenske narodne zavesti;
- v okviru tega skrbeti za primeren odnos do kulturnih dobrin, kakor so sestavi slovenskega jezika in slovenska besedna umetnost;
- v svojih glasilih, na zborovanjih, simpozijih, s predavanji in ob drugih priložnostih popularizirati dosežke svoje stroke;
- s pobudami skrbeti za živ spomin na pomembne dogodke v slovenski kulturni preteklosti;
- vzgajati člane v strokovne aktiviste; skrbeti za utemeljevanje njihove narodne zavesti predvsem s sodobno strokovno argumentacijo, za poznavanje in dojemanje življenja in problemov Slovencev v vsem narodnem prostoru.

11. člen

ZSDS izpolnjuje svoje naloge v skladu z veljavnimi predpisi in v okviru namenov ZSDS z naslednjimi dejavnostmi:

- z organiziranjem in podporo pospešuje znanstveno raziskovanje in ohranjanje slovenistike in drugih slavističnih ved;

- izdaja znanstvene in poljudno-znanstvene publikacije o slovenističnih in drugih slavističnih vprašanjih;
- prireja predavanja in sestanke ter poučna potovanja;
- širi zanimanje za jezikovno kulturo in popularizira dognanja slovenistike in drugih slavističnih ved;
- v javnosti, posebej v šolstvu, zastopa interese slovenistike in drugih slavističnih ved in pojasnjuje pristojnim družbeno vlogo teh ved;
- si prizadeva za dvig strokovne in pedagoške ravni pouka slovenščine in drugih slavističnih predmetov na naših šolah;
- tvorno sodeluje pri oblikovanju vsebinskega profila slovenščine in drugih slavističnih predmetov v osnovnem in srednjem izobraževanju;
- si prizadeva za jezikovno kulturo slovenščine v javni rabi.

II. Članstvo**12. člen**

Člani ZSDS so slavistična društva v Republiki Sloveniji.

Vključevanje v ZSDS je prostovoljno, s podpisom pogodbe, ki jo podpišeta predsednik ZSDS in predsednik slavističnega društva, ki se želi včlaniti v zvezo ZSDS, na podlagi sklepa občnega zbora posameznega društva.

Člani društev, naštetih v 6. čl., so tudi člani ZSDS.

V ZSDS se včlanjujejo diplomanti slavističnih strok, ki se vključujejo v ZSDS neposredno ali preko v 6. členu navedenih slavističnih društev v Republiki Sloveniji in zamejstvu.

Slavistično društvo Slovenije ima častne člane.

13. člen

Častne člane imenuje občni zbor na predlog UO ZSDS v priznanje posebne zaslужnosti v slovenistiki ali drugih slavističnih vedah ali v Slavističnem društvu Slovenije. Predloge za častne člane oblikujejo pokrajinska slavistična društva ali posamezni člani.

14. člen

Pravice in dolžnosti včlanjenih društev so:

- da oblikujejo delegacije za občni zbor ZSDS;
- da plačujejo članarino;
- da preko svojih delegacij volijo in so izvoljeni v organe ZSDS;
- da sodelujejo pri delu organov ZSDS;
- da s pobudami skrbijo za aktualno vsebino dela ZSDS in za učinkovitost njegovih akcij;
- da sprejemajo priznanje za delo v ZSDS oziroma v stroki;

— da so seznanjeni o delu ZSDS in njegovem materialnem poslovanju.

15. člen

Pravice in dolžnosti članov organov ZSDS so častne. Za svoje delo v organih ZSDS člani praviloma ne prejema plačila. Upravni odbor lahko prizna ustrezno nagrado, če član organa ZSDS opravlja pri svojem delu obsežne naloge.

16. člen

Članstvo v ZSDS preneha:

- z izstopom društva iz ZSDS;
- s prenehanjem plačevanja članarine;
- z izključitvijo;
- s prenehanjem ali ukinitvijo društva.

17. člen

Društvo lahko izstopi iz ZSDS na občnem zboru ZSDS, in sicer na lastno zahtevo in z razveljavitvijo podpisa pogodbe. Predsednik in tajnik posameznega društva podpišeta izstopno izjavo na podlagi pooblastila občnega zbora svojega društva.

III. Organizacija ZSDS

18. člen

Organi ZSDS so:

- občni zbor;
- upravni odbor (v nadaljnjem besedilu UO);
- izvršilni odbor (v nadaljnjem besedilu IO);
- nadzorni odbor;
- častno razsodišče.

Člane izvršilnega odbora, voljeni del upravnega odbora, člane častnega razsodišča, nadzornega odbora, predsednika, tajnika in blagajnika ZSDS voli občni zbor za dobo dveh let.

Občni zbor

19. člen

Občni zbor je najvišji organ ZSDS. Sestavljajo ga delegacije vseh včlanjenih društev, upravni in nadzorni odbor ter časno razsodišče.

Občni zbor je redni ali izredni in je lahko povezan s študijskim zborovanjem članstva.

20. člen

Redni občni zbor se sklicuje vsaki dve leti. Sklicuje in pripravi ga upravni ter izvršilni odbor.

21. člen

Izredni občni zbor se skliče po potrebi. Skliče ga lahko upravni odbor na svojo pobudo, na zahtevo nadzornega odbora ali na zahtevo tretjine društev, ki

sestavljajo ZSDS, ali na zahtevo 50 članov. Izredni občni zbor sklepa samo o stvari, za katero je sklican.

Upravni odbor je dolžan sklicati izredni občni zbor najkasneje v roku enega meseca po tem, ko je prejel tako zahtevo. Če upravni odbor tega ne stori, skliče občni zbor predlagatelj, ki mora predložiti dnevni red z ustreznimi materiali ter obvestiti vse člane. Stroške za tak občni zbor krije predlagatelj, če ni možen dogovor z upravnim odborom in pokrajinskimi društvi.

22. člen

Sklic občnega zbora mora biti objavljen z dnevnim redom najmanj sedem dni pred začetkom v društvenem glasilu, v dnevnikih ali z osebnimi vabili.

23. člen

Občni zbor je sklepčen, če se ob napovedanem času zbere vsaj petdeset delegatov. Če ob tej uri ni zbranih petdeset delegatov, je občni zbor sklepčen pol ure pozneje ob vsaki udeležbi, vendar mora biti izpričano, da je bil korektno sklican.

24. člen

Občni zbor sklepa z navadno večino glasov, le za spremembo pravil ter prenehanja ZSDS je potrebna dvotretjinska večina navzočih ali zastopanih članov. Voli se z listki; če nihče ne ugovarja, se lahko voli z dviganjem rok.

Vsak delegat na občnem zboru na podlagi pismenega pooblastila lahko zastopa največ tri nenavzoče iz svoje delegacije. Ko se glasuje o razrešnici organov ZSDS, člani organov ZSDS o tem ne morejo glasovati.

25. člen

Na občnem zboru smejo sodelovati vsi člani ZSDS. Pravico glasovanja in odločanja na občnem zboru imajo vsi člani, če to načelo kakega društva ne postavi v zapostavljen položaj, drugače pa samo izvoljeni delegati.

Občnemu zboru smejo prisostvovati vsi, ki želijo biti neposredno ali posredno povezani z delovanjem ZSDS, tako predstavniki strokovnih ustanov, organizacij in drugih društev, šolskih ustanov, društvenih organov in občani, ki jih delo občnega zbora in ZSDS zanima. Vsi ti imajo le pravico posvetovalnega glasu.

26. člen

Občni zbor odpre predsednik ZSDS in ga vodi, dokler delegati ne izvolijo delovnega predsedstva. Občni zbor izvoli še zapisnikarja in dva overovalca zapisnika, po potrebi pa tudi verifikacijsko komisijo, kandidacijsko in volilno komisijo, komisijo za pripravo sklepov in druge delovne organe.

Zapisnik o delu občnega zbora podpišejo predsednik delovnega predsedstva in oba overovalca zapisnika.

27. člen

Občni zbor:

- sklepa o dnevnem redu,
- razpravlja in sklepa o delu in poročilih upravnega in nadzornega odbora,
- sprejema delovni program ZSDS, nadzornega odbora, častnega razsodišča ter uredništev društvenih glasil,
- sprejema finančni načrt ter finančno poročilo ZSDS, nadzornega odbora, častnega razsodišča ter uredništev društvenih glasil,
- odloča o pritožbah zoper sklepe upravnega odbora,
- voli predsednika, tajnika, blagajnika ZSDS, voljeni del upravnega odbora, častno razsodišče, nadzorni odbora,
- imenuje častne člane,
- sklepa o predlogih upravnega odbora in delegatov o prenehanju ZSDS,
- sprejema pravila in spremembe pravil,
- lahko prenese del svojih pooblastil na podrejeni organ.

28. člen

Sklep o prenehanju ZSDS velja, če zanj glasujeta vsaj dve tretjini udeležencev, ki imajo pravico glasovanja. Sklepanje o prenehanju je mogoče le, če je bil občni zbor sklepčen ob napovedani uri. Predlog o prenehanju ZSDS mora biti podan v vabilu na občni zbor.

Upravni odbor

29. člen

Upravni odbor je izvršilni organ in upravlja Slavistično društvo Slovenije v času med dvema občnima zboroma po smernicah, sprejetih na občnem zboru, in opravlja zadeve, ki mu jih naloži občni zbor, ter zadeve, ki po svoji naravi spadajo v njegovo področje (glej čl. 30).

Upravni odbor je za svoje delo odgovoren občnemu zboru ZSDS.

30. člen

Upravni odbor opravlja zlasti naslednje zadeve:

- sklicuje občni zbor;
- pripravlja poročila o delu društvenih organov, predloge za občni zbor;
- pripravlja predloge za splošne akte ZSDS;
- voli ali imenuje predstavnike ZSDS v predstavniških organih;
- skrbi za finančno poslovanje ZSDS;
- imenuje iz svojih vrst stalne in občasne komisije;
- imenuje člane podrejenih organov društva ter uredništva društvenih publikacij;
- ustanavlja sekcije;
- imenuje izvršilni odbor;
- skrbi za društvena sredstva;

- skrbi za uresničevanje nalog, ki jih določajo 8., 9. in 10. člen teh pravil.

31. člen

Upravni odbor sestavljajo:

- na občem zboru neposredno izvoljeni predsednik, tajnik, blagajnik in, če je potrebno, tudi voljeni podpredsednik;
- preko članic izvoljena podpredsednika (avtomatično predsednika slavističnih društev Ljubljana in Maribor), delegati društev, delegati Oddelkov za slovanske jezike in književnosti Filozofske fakultete in Pedagoške fakultete Univerze v Ljubljani, Pedagoške fakultete Univerze v Mariboru ter Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU, Inštituta za slovensko literaturo in literarne vede ZRC SAZU, predsedniki sekcij in komisij, ki jih upravni odbor lahko izbere izmed članov delegacij ali po potrebi tudi drugih članov, predsednik Slovenskega slavističnega komiteja in urednika Slavistične revije in Jezika in slovstva.

Upravni odbor šteje do 25 članov.

V voljeni del novega upravnega odbora se izvoli najmanj tretjina novih članov.

Predsednika in člane upravnega odbora voli občni zbor za dve leti. Člani upravnega odbora so lahko večkrat zaporedoma izvoljeni. Vodilni funkcionarji ZSDS (predsednik in podpredsednika upravnega odbora, predsednik nadzornega odbora) so lahko izvoljeni v vodilne funkcije največ za dve mandatni dobi.

32. člen

Upravni odbor dela na sejah, ki jih sklicuje predsednik društva, v njegovi odsotnosti pa eden izmed podpredsednikov, tajnik društva ali član, ki ga pooblasti predsednik.

Upravni odbor je sklepčen, če je na seji navzočih več kot polovica članov, v drugem sklicu pa ne glede na število prisotnih, če je izpričano, da je bil korektno sklican.

Upravni odbor lahko za izvajanje posameznih nalog imenuje komisije ali prenese pooblastila na posameznega člana. Naloge, število članov in predsednika komisij določi upravni odbor. Člani komisij so lahko le člani društva. Za svoje delo so komisije odgovorne upravnemu odboru. Izjemoma lahko društvo povabi k sodelovanju pri delu komisije tudi zunanje sodelavce.

33. člen

Člani upravnega odbora volijo izmed sebe izvršilni odbor in vse funkcionarje razen predsednika, podpredsednikov, predsednika Slovenskega slavističnega komiteja in urednikov društvenih glasil.

Po potrebi lahko upravni odbor vključi v svoj sestav nove člane, po možnosti delegate pokrajinskih društev, praviloma največ tri.

34. člen

Izvršilni odbor skrbi za tekoče opravljanje nalog v času med dvema sestankoma upravnega odbora.

Izvršilni odbor sestavljajo predsednik, tajnik, blagajnik in podpredsedniki.

Izvršilni odbor je za svoje delo odgovoren upravnemu odboru.

35. člen

Društvo lahko ustanovi tudi sekcije. Sekcije so organizirane po interesnem principu članov društva. Sekcijo ustanovi upravni odbor na pobudo članov društva.

Sekcije niso pravne osebe in morajo delati v skladu s pravili društva. Za svoje delo so odgovorne upravnemu odboru.

36. člen

Društvene izjave in listine podpisujeta predsednik ali tajnik, blagajniške listine pa predsednik, blagajnik in pooblaščen član upravnega odbora.

37. člen

Upravni odbor predstavlja ZSDS pri vključevanju Slavističnega društva Slovenije v javno življenje na način, kot je to določeno s pravnimi predpisi.

Predsednik ZSDS

38. člen

Predsednik zastopa ZSDS pred organi in organizacijami v državi in v tujini.

Predsednik je odgovoren za delovanje ZSDS v skladu z njegovimi pravili in pravnim redom Republike Slovenije.

Predsednik je pri svojem delu samostojen.

Predsednik lahko posamezna svoja pooblastila prenese na člane ZSDS, ki jih izbere.

Predsednik se voli na občem zboru za dve leti in je lahko izvoljen za največ dve mandatni obdobji zapored.

Predsednik je istočasno predsednik upravnega in izvršilnega odbora.

Predsednik za svoje delo odgovarja občnemu zboru.

Med predsednikovo odsotnostjo ga nadomešča eden od podpredsednikov upravnega odbora ali član društva, ki ga sam pooblasti.

Nadzorni odbor

39. člen

Nadzorni odbor je sestavljen iz treh članov, ki jih izvoli občni zbor za dobo dveh let.

Nadzorni odbor izvoli iz svoje srede predsednika. Občni zbor izvoli tudi dva namestnika članov nadzornega odbora. Naloga nadzornega odbora je, da spremlja delo upravnega odbora med dvema občnima zboroma in da stalno nadzira poslovanje ZSDS. Nadzorni odbor je odgovoren za delo občnemu zboru in mu mora o njem poročati.

40. člen

Nadzorni odbor sprejema veljavne sklepe, če so prisotni vsi trije člani in če zanje glasujeta vsaj dva člana. Člani nadzornega odbora ne morejo biti hkrati člani upravnega odbora, imajo pa pravico udeleževati se vseh sej upravnega odbora, vendar brez pravice odločanja.

Častno razsodišče

41. člen

Člane častnega razsodišča voli občni zbor za dobo dveh let. Sestavljajo ga trije člani in dva namestnika. Člani izmed sebe izvolijo predsednika. Sestaja se po potrebi na podlagi pisnih zahtev članov ali organov ZSDS.

42. člen

Častno razsodišče vodi postopke in izreka razsodbe v skladu s pravilniki ZSDS in poklicno etiko.

Častno razsodišče obravnava predvsem naslednje spore:

- kršitve pravil ZSDS;
- nevestno in lahkomišno sprejemanje in izvrševanje sprejetih zadolžitvev in funkcij v ZSDS;
- neizvrševanje sklepov organov ZSDS;
- dejanj, ki škodujejo ugledu in koristim ZSDS.

43. člen

Častno razsodišče lahko izreče naslednje ukrepe:

- opomin,
- javni opomin;
- izključitev iz društva.

Zoper sklep, ki ga izreče častno razsodišče, ima prizadeti pravico do pritožbe na občni zbor kot drugostopenjski organ.

IV. Finančno poslovanje ZSDS

44. člen

Dohodki ZSDS so:

- članarina,
- dotacije iz javnih sredstev,
- darila in volila,
- drugi dohodki.

ZSDS razpolaga s finančnimi sredstvi v mejah možnosti in na podlagi dvehletnega programa, ki ga sprejme občni zbor.

Če društvo pri opravljanju svoje dejavnosti ustvari presežek prihodkov nad prihodki, ga mora porabiti za izvajanje dejavnosti, za katero je ustanovljeno.

Vsaka delitev premoženja društva med njegove člane ali tretje osebe je nična.

45. člen

Materialno in finančno poslovanje mora biti v skladu z načeli, ki veljajo za ZSDS, ter veljavnimi predpisi. Materialna in finančna evidenca se opravlja po načelih blagajniškega in materialnega knjigovodstva.

46. člen

ZSDS finančno posluje preko tekočega računa 50100-678-45265 pri Novi Ljubljanski banki. Finančno-materialno poslovanje ZSDS nadzirajo pooblaščenči državni organi.

Denarna sredstva ZSDS vodi blagajnik v blagajniški knjigi. Blagajnik poroča o finančnem poslovanju upravnemu odboru in rednemu občnemu zboru.

47. člen

Finančne in materialne listine podpisujeta blagajnik in predsednik ZSDS ali pooblaščenči član upravnega odbora. Listina je veljavna, če jo podpišeta vsaj dva od naštetih.

Finančno poslovanje določa skladno z določbami občnega zbora predsednik upravnega odbora, med odsotnostjo pa njegov namestnik, ki ga določi upravni odbor.

48. člen

Delo blagajnika je javno. Vsak član ZSDS lahko zahteva vpogled v finančno in materialno poslovanje ZSDS.

V. Končne določbe

49. člen

ZSDS preneha:

- s sklepom občnega zbora, če je ob napovedani uri zbranih vsaj petdeset delegatov in z dvotretjinsko večino navzočih;
- z odločbo pristojnega organa;
- če pade število včlanjenih društev pod dve.

50. člen

Če ZSDS preneha, se preostala društva dogovorijo o prevzemu društvenega premoženja; društvo, ki mu pripadejo sredstva ZSDS, poskrbi za obnovo ZSDS.

Premoženje pripada včlanjenim društvom.

51. člen

V skladu s temi pravili ima ZSDS še naslednje splošne akte:

- pogodbo med društvi o vključitvi društev v ZSDS;
- pravilnik o materialno-finančnem poslovanju;
- pravila in poslovnik obeh društvenih glasil, Slavistične revije ter Jezika in slovstva.

52. člen

Ta pravila so pričela veljati po sprejemu na občnem zboru ZSDS v Vrhniki, 4. 10. 1996.

Zoltan Jan
Predsednik